

ORSZÁGOS BETÉTBIZTOSÍTÁSI ALAP
Budapest, II. Csalogány u. 9-11.

B E S Z Á M O L Ó

az Országos Betétbiztosítási Alap 1995. évi gazdálkodásáról

Budapest, 1996. március 31.

Statistikai számjel: 10830516-6719-916-01

ORSZÁGOS BETÉTBIZTOSÍTÁSI ALAP

Mérleg ESZKÖZÖK (aktívák)

Adatok E Ft

ESZKÖZÖK	1994.XII.31.	1995.XII.31.
A. Befektetett eszközök	43.293	41.555
I. Immateriális javak	11.689	7.172
1. Vagyoni értékű jogok	0	0
2. Szellemi termékek	11.689	7.172
3. Alapítás, átszervezés aktivált értéke	0	0
II. Tárgyi eszközök	25.158	20.194
1. Ingatlanok	0	0
2. Berendezések, felsz., járművek	21.627	15.485
3. Beruházások	0	0
4. Beruházásokra adott előlegek	0	0
5. Tárgyi eszközök értékhelyesbítése	3.531	4.709
III. Befektetett pénzügyi eszközök	6.446	14.189
B. Forgóeszközök	1.989.309	4.879.719
I. Készletek	97	13
1. Anyagok	0	0
2. Áruk	97	13
3. Alvállalkozói teljesítmények	0	0
4. Készletekre adott előlegek	0	0
II. Követelések	265.573	925.994
1. Tagintézetekkel szembeni köv.	255.300	262.828
a) díjkövetelések	160	2.966
b) Alapra átszállt követelések	255.140	259.862
c) visszerhes köt. váll. utáni díjak	0	0
2. Pénzintézetekkel szembeni egy. köv.	3.282	650.058
3. Betétesekkel szembeni követelések	0	0
4. Állammal szembeni követelések	4.644	0
5. Egyéb követelések	2.347	13.108
III. Értékpapírok	1.722.524	3.760.688
1. Állampapírok	1.722.524	3.760.688
2. Egyéb értékpapírok	0	0
IV. Pénzeszközök	1.115	193.024
1. Pénztár, csekkek	65	19
2. Bankbetétek	1.050	193.005
C. Aktív időbeli elhatárolások	118.509	156.628
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	2.151.111	5.077.902

Budapest, 1996. március 31.

Jánossy Dániel
mb. ügyvezető igazgató

Statisztikai számjel: 10830516-6719-916-01

ORSZÁGOS BETÉTBIZTOSÍTÁSI ALAP
Mérleg FORRÁSOK (passzívák)

Adatok E Ft

FORRÁSOK	1994.XII.31.	1995.XII.31.
D. Saját tőke	1.705.902	3.499.486
I. Alaptőke	669.012	669.012
II. Tartalék	-37.613	1.033.360
III. Értékelési tartalék	3.531	4.709
IV. Mérleg szerinti eredmény	1.070.972	1.792.405
E. Céltartalék	412.732	902.384
F. Kötelezettségek	5.606	660.328
I. Hosszú lejáratú kötelezettségek	0	0
II. Rövid lejáratú kötelezettségek	0	660.328
1. Tagintézetekkel szembeni köt.	0	3
2. Rövid lejáratú hitelek	0	650.000
3. Betétesekkel szembeni köt.	0	0
4. Állammal szembeni köt.	0	1
5. Egyéb rövid lejáratú köt.	5.606	10.324
G. Passzív időbeli elhatárolások	26.871	15.704
FORRÁSOK ÖSSZESEN	2.151.111	5.077.902

Budapest, 1996. március 31.

Jánossy Dániel
mb. ügyvezető igazgató

Statistikai számjel: 10830516-6719-916-01

ORSZÁGOS BETÉTBIZTOSÍTÁSI ALAP

Eredménykimutatás (összköltség eljárással)

Adatok E Ft

	Megnevezés	1994.	1995.
01.	Tagintézetekkel szemben elszámolt díjbevételek	1.023.928	2.035.972
02.	Betétesek megbízásából behajtott követelések utáni díjbevételek	0	0
03.	Állami garanciával biztosított betétek kifizetése utáni jutalékbevételek	0	0
I.	Betétbiztosításból eredő bevételek (01.+02.+03.)	1.023.928	2.035.972
II.	Egyéb bevételek	2.130	30.623
	Céltartalék felhasználás	172.792	412.732
III.	Nem betétbiztosításból eredő bevételek	1.663	471
IV.	Pénzügyi műveletek bevételei	431.915	902.065
V.	Rendkívüli bevételek	0	0
05.	Befagyott betétek kifizetésével kapcsolatos ráfordítások	7.861	39.013
06.	Betétesek megbízásából behajtott követelésekkel kapcsolatos ráfordítások	0	0
07.	Állami garanciával biztosított betétek kifizetésével kapcsolatban felmerült ráfordítások	208	0
VI.	Betétbiztosításból eredő ráfordítások (05.+06.+07.)	8.069	39.013
VII.	Egyéb ráfordítások	12.745	13.824
	Céltartalék képzés	412.732	902.384
VIII.	Nem betétbiztosításból eredő ráfordítások	0	0
IX.	Pénzügyi műveletek ráfordításai	6	515.611
X.	Rendkívüli ráfordítások	0	0
08.	Anyagjellegű ráfordítások	4.999	8.810
09.	Személyi jellegű ráfordítások	59.689	63.950
10.	Értékcsökkenési leírás	10.067	13.309
11.	Egyéb költségek	53.149	32.557
XI.	Működési költségek (08.+09.+10.+11.)	127.904	118.626
A.	Mérleg szerinti eredmény (I.+II.+Céltartalék felhasználás+III.+IV.+ +V.-VI.-VII.-Céltartalék képzés -VIII.-IX.-X.-XI.)	1.070.972	1.792.405

Budapest, 1996. március 31.

Jánossy Dániel
mb. ügyvezető igazgató

Tartalomjegyzék

	Oldal
1. ÁLTALÁNOS RÉSZ	7
1.1 Az Országos Betétbiztosítási Alap bemutatása	7
1.2. Gazdasági-pénzügyi környezet	8
1.3. Az Alap létrehozatala, jogi formája, adózási helyzete	9
1.4. Az Országos Betétbiztosítási Alap tagintézetei és azok betétállománya	9
1.4.1. A tagintézetek száma	9
1.4.2. A biztosított betétállomány áttekintése betétfajták és pénzintézeti csoportok szerint	9
1.5. Az Alap forrásai	11
1.6. Az Alap tevékenységi köre	13
1.7. Az Alap irányító és ellenőrző testülete	13
2. AZ ALAP SZÁMVITELI POLITIKÁJÁNAK FŐ VONÁSAI	14
3. A MÉRLEG ÉS AZ EREDMÉNYKIMUTATÁS TÉTELEIHEZ KAPCSOLÓDÓ RÉSZLETEZÉSEK, MAGYARÁZATOK	14
3.1. Az eszközállomány összetétele	14
3.2. Befektetett eszközök	15
3.2.1 Immateriális javak	15
3.2.2 Tárgyi eszközök	15
3.2.3 Tárgyi eszközök értékhelyesbítése	15
3.2.4 Befektetett pénzügyi eszközök	16
3.3. Forgóeszközök	16
3.3.1 Készletek	16
3.3.2 Követelések	16
3.3.3 Értékpapírok	17
3.3.4 Pénzeszközök	18
3.4. Aktív időbeli elhatárolások	18
4. FORRÁSOK MEGOSZLÁSA	19
4.1 Saját tőke megoszlása:	19
4.2 Kötelezettségek alakulása	19
4.2.1. Rövid lejáratú kötelezettségek	19
4.2.1.1. Rövid lejáratú hitelek	19
4.2.1.2. Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	19
4.3 Céltartalékképzés	20
4.3.1 Heves és Vidéke Takarékszövetkezet „fa.” miatti céltartalékképzés	20
4.3.2. Az Iparbankház Rt. miatti céltartalékképzés	21
4.3.3. Egyéb jogcímen képzett céltartalékok	21

4.4. Passzív időbeli elhatárolások	21
5. AZ EREDMÉNYKIMUTATÁS EGYES TÉTELEIHEZ KAPCSOLÓDÓ KIEGÉSZÍTÉSEK	21
5.1. Bevételek alakulása	22
5.2. A költségek költségnemenkénti alakulásának bemutatása	23
5.3. Ráfordítások, a befagyott betétek kifizetésének járulékos költségei	24
5.3.1 A Heves és Vidéke Takarékszövetkezethél befagyott betétek kifizetésének járulékos költségei	25
5.3.2 Az Agrobank Rt.-nél befagyott betétek kifizetésének járulékos költségei	25
6. A VAGYONI, PÉNZÜGYI ÉS JÖVEDELMI HELYZET ALAKULÁSA	26
6.1. Az értékpapír portfólió bemutatása	26
6.2. Az eredmény alakulásának összegző értékelése	26
7. KIEGÉSZÍTŐ INFORMÁCIÓK ÉS TÁJÉKOZTATÓ ADATOK	27
7.1. A mérleg fordulónapja után bekövetkezett lényeges események, jelentős folyamatok.	28
7.1.1. Kötelezettségek változása	28
7.1.2. A Heves és Vidéke Takarékszövetkezettel „f.a.” kapcsolatos fejlemények	28
7.1.3. Az Agrobank Rt.-vel kapcsolatos fejlemények	29
7.1.4. Az Iparbankház Rt.-vel kapcsolatos fejlemények	29
7.1.5. Az Állami Számvevőszék folyamatban lévő vizsgálata	31
7.1.6. Az Alapra vonatkozó főbb jogszabályok várható fontosabb változásai	31
7.2. Az MHB-Silver Bank Rt. felszámolása	32
7.3. Peres ügyek	32
7.4. Munkaügyi adatok	33
7.5. Tisztségviselők juttatásai	33
7.6. Alvállalkozói kapcsolatok	33
7.6.1 Számítástechnikai szolgáltatások	33
7.6.2 Alapkezeléssel kapcsolatos szolgáltatások	34
7.8. Nemzetközi kapcsolataink	34

1. Általános rész

1.1 Az Országos Betétbiztosítási Alap bemutatása

A gazdasági szervezet neve:	Országos Betétbiztosítási Alap, röviden: OBA
Székhelye:	1027 Budapest, Csalogány u. 9-11.
Alapítás módja:	1993. évi XXIV. törvény
Létrejöttének időpontja:	1993. március 31.
Gazdálkodási forma:	916 Egyéb nem nyereségérdekeltségű szerv
Az Alap tevékenységi köre:	6719 A pénzügyi tevékenység máshova nem sorolt kiegészítő szolgáltatásai
Adószám:	10830516-2-01
Statisztikai számjel:	10830516-6719-916-01
TB törzsszám:	71882-6
Igazgatótanács tagjai:	Magyar Nemzeti Bank elnöke, Pénzügyminisztérium közigazgatási államtitkára, Állami Bankfelügyelet elnöke, Magyar Bankszövetség főtítkára, Országos Takarékszövetkezeti Szövetség főtítkára, OBA ügyvezető igazgatója, valamint állandó helyetteseik.

1.2. Gazdasági-pénzügyi környezet

Az ország gazdasági-pénzügyi helyzetében 1995-ben fordulat következett be. A márciusban életbe léptetett stabilizációs program olyan gazdaságpolitika megvalósulását tűzte ki célul, amely a külső és belső pénzügyi egyensúlyhiányt fokozatosan megszünteti, mégpedig oly módon, hogy ez a folyamat az 1993-ban megindult gazdasági növekedést ne törje meg. A növekedést és a pénzügyi egyensúlyt egyaránt tartósan fenntartó stabilizációs gazdaságpolitika húzóerejévé - a belföldi fogyasztási kereslet visszafogásával - az export és az ezt megalapozó beruházási tevékenység vált.

Az elmúlt év gazdasági folyamatai igazolni látszanak a reál egyensúly irányába történő - remélhetőleg tartósnak bizonyuló - elmozdulást. A magyar gazdaságban a növekedés üteme nem tört meg, a GDP volumene az előzetes adatok alapján 1,5-2,0 %-kal, ezen belül az ipari termelés és a beruházások volumene 4-5, illetve 2-3 %-kal emelkedett, az exportértékesítés volumene pedig kiugró mértékben, 16-17 %-kal nőtt.

A stabilizációs intézkedéseknek a pénzügyi egyensúly kialakulása érdekében megtett lépései is - jóllehet ez hosszabb időt igénylő folyamat - már 1995-ben éreztették kedvező hatásukat. A központi költségvetés hiánya a pótköltségvetés által meghatározott keretek között maradt, várakozáson felül sikerült a privatizációs elképzeléseket is megvalósítani. Részben a privatizációs és a működő tőke beáramlásának, részben pedig a folyó fizetési mérleg mintegy 1,5 milliárd USD összegű javulásának köszönhetően sikerült az ország további eladósodását megállítani, sőt némileg csökkenteni is.

Az infláció a régóta halogatott központi árintézkedések megtörténte, az egyszeri nagymértékű forintleértékelés, továbbá a vámpótlék és a csúszó árfolyamrendszer bevezetésének a hatására nagyobb lett a tervezett 20 %-nál. Éves szinten az inflációs ráta (fogyasztói árindex) meghaladta a 28 %-ot. A lakosság nomináljövedelmének az inflációhoz viszonyított alacsonyabb növekedése a reáljövedelmek több, mint 10 %-os csökkenését okozta.

A megtakarítások alakulására 1995-ben több ellentétes tényező hatott. Az államháztartás tervezett hiányának (privatizációs bevételek nélkül mintegy 330-350 milliárd forint) belföldi forrásból történő finanszírozása érdekében szükségesnek tartott igen magas (32-35 %-os) nominális kamatláb csaknem ellensúlyozni tudta azt a hatást, amelyet a reálkeresetek csökkenése gyakorolt a megtakarítási rátára. A belföldi összes megtakarítások - betétben, készpénzben és értékpapírban megvalósult - növekménye összességében 680-690 milliárd forintra tehető előzetes MNB adatok alapján. Ebből a lakosság megtakarítása 420-425 milliárd forint, amelyből 340-345 milliárd forint a bankrendszer közvetítésével finanszírozta az államháztartást, illetve a gazdaságot.

A magyar bankrendszerben 1995-ben is jelen voltak ugyan a múltból örökölt és az elmúlt évek nehéz gazdasági helyzetének következményeként keletkezett új problémák, de a korábbi évek nagy költség-ráfordítást igénylő kormányzati intézkedései lassan beérnek; hatásuk a bankrendszer stabilitásának növekedésében kimutatható. Az Országos Betétbiztosítási Alap által is figyelemmel kísért banki portfólió összetétele - az Állami Bankfelügyelet adatai alapján - egyértelmű javulást mutat, különösen a kétes és rossz minőségű követelések csökkenése szembetűnő, azonban a takarékszövetkezetek portfóliójának minősége sajnálatos módon nem javult.

A részvénytársasági formában működő pénzüintézetek forrásszerkezete összességében javult, a nyolc százalékos tőke-megfelelési mutató követelményének a túlnyomó többség eleget tudott tenni. Folytatódott a döntően állami tulajdonban lévő bankok privatizációja (OTP, Budapest Bank).

Előrelépés történt a pénzüintézeti szektor válságkezelési eszköztárában. A korábbi évek tapasztalatai egyértelműen megmutatták, hogy az adott jogszabályi feltételek mellett a felszámolás időigényes és nagy veszteséggel jár. Ezért a kormányzat 1995-ben változatosabb módszereket alkalmazott, és ebben - esetenként különböző mértékben és formákban - támaszkodott az Országos Betétbiztosítási Alapra is (pl. az Iparbankház piacról történő csendes kivezetése). Ezek a módszerek megfelelő alkalmazásuk esetén kevesebb anyagi áldozatot követelnek és kisebb bizalmi veszteséget okoznak, ezenkívül előrejelzik életképesebb bankméretek elősegítése révén a bankrendszer struktúrájának javítását is.

1.3. Az Alap létrehozatala, jogi formája, adózási helyzete

Az Országos Betétbiztosítási Alap az 1993. évi XXIV. törvénynek (továbbiakban: OBA törvény) a Magyar Közlöny 1993. évi 36. számában történt kihirdetésével jött létre 1993. március 31-én. A törvényben foglalt betétbiztosítási tevékenységét pedig 1993. július 1-ével kezdte meg.

Az OBA törvény 9. § (3) bekezdése szerint az Országos Betétbiztosítási Alap saját vagyona, bevételei és jövedelme után sem adó, sem illeték fizetésére nem kötelezhető.

1.4. Az Országos Betétbiztosítási Alap tagintézetei és azok betétállománya

1.4.1. A tagintézetek száma

Az Alapnak az 1993. évi XXIV. törvény előírásai szerint kötelező jelleggel tagja minden olyan Magyarországon működő pénzüintézet (a hitelszövetkezetek kivételével), amely betétgyűjtéssel foglalkozik.

1994. végén az Alap tagintézetei körébe 42 bank és 255 takarékszövetkezet tartozott. 1995-ben egy bank csatlakozott az Alaphoz (Pénzüintézeti Központ), egy bank jogutód nélkül megszűnt (MHB-Silver Bank lásd bővebben a 7.2. pontban), három bank pedig (Investbank, IBUSZ Bank, Agrobank) beolvadás következtében szűnt meg, egy új takarékszövetkezet alakult, ugyanakkor beolvadás, illetve egyesülés következtében a takarékszövetkezetek száma héttel csökkent. Mindezek eredményeként 1996. elején az Alapnak 39 bank és 249 takarékszövetkezet volt a tagja.

1.4.2. A biztosított betétállomány áttekintése betétfajták és pénzüintézeti csoportok szerint

Az auditált tagintézeti mérlegbeszámolók szerint 1994. folyamán 33,8 százalékkal növekedett az OBA által biztosított betétállomány, így 1995. elejére a betétállománynak több mint a felét az OBA biztosította. Az állami garanciával védett állomány ugyanakkor a betétállomány egynegyedére zsugorodott. (A fennmaradó rész nincs az OBA vagy az állam által védve.)

Megállapítható, hogy az OBA-védelem alá áramlik a korábban állami garanciával védett betétállomány mind növekvő hányada, ami fokozatosan mérsékli, hosszabb távon meg is szünteti a költségvetés ez irányú feltételes kötelezettségvállalását.

A betétek pénzüintézet-, illetve a védettség típusa szerinti megoszlásáról részletesebb adatokat az 1-3. sz. táblázatok tartalmazznak.

1. táblázat

Betétek védettség szerinti megoszlása 1994. végén								
		Betétállomány eFt-ban	Ebből			OBA biztosított	Államilag garantált	
			Bankok	Tksz	Összesen			
Betétek		1 866 654 220	93,5%	6,5%	100,0%	57,9%	28,3%	
ebből	<i>Takarékbetét</i>	393 183 826	80,9%	19,1%	100,0%	27,2%	58,3%	
	<i>Egyéb betét</i>	1 473 470 394	96,8%	3,2%	100,0%	66,1%	20,4%	
Értékpapír		243 236 980	95,4%	4,6%	100,0%	3,6%	0,2%	
Fizetendő kamat		37 828 295	87,7%	12,3%	100,0%	46,8%	11,2%	
Összesen		2 147 719 495	93,6%	6,4%	100,0%	51,5%	24,9%	
Betétek védettség és pénzüintézet-típus szerinti megoszlása 1994. végén								
			Bankok				Takarékszövetkezet	
			OBA biztosított	Államilag garantált	Nem biztosított	Összesen	OBA biztosított	Államilag garantált
Betétek			59,3%	26,5%	14,3%	100,0%	37,8%	55,3%
ebből	<i>Takarékbetét</i>		24,0%	59,7%	16,3%	100,0%	40,9%	51,9%
	<i>Egyéb betét</i>		67,1%	19,0%	13,8%	100,0%	32,8%	60,6%
Értékpapír			3,5%	0,0%	96,5%	100,0%	6,2%	4,1%
Fizetendő kamat			50,2%	5,9%	43,9%	100,0%	22,2%	49,2%
Összesen			52,7%	23,1%	24,2%	100,0%	34,7%	50,9%

A teljes betétállománynak a bankok és takarékszövetkezetek közötti megoszlása nem változott a megelőző évhez képest: a bankok részaránya 93,5 % volt 1995. elején. Az OBA által biztosított betétek 95,7 százalékát a bankok kezelik, míg a takarékszövetkezetekhez tartozik a biztosított betétek 4,3 százaléka.

2. táblázat

Betétállomány alakulása milliárd Ft-ban				
1993	OBA által	Államilag	Nem	Összesen
végén	biztosított	szavatolt	biztosított	
	betétállomány			
Bankok	800	524	422	1 746
	45,8%	30,0%	24,2%	100,0%
Takarék- szövetkezetek	27	84	15	126
	21,3%	67,0%	11,7%	100,0%
Összesen	827	608	437	1 872
	44,2%	32,5%	23,3%	100%
1994	OBA által	Államilag	Nem	Összesen
végén	biztosított	szavatolt	biztosított	
	betétállomány			
Bankok	1 059	464	487	2 010
	52,7%	23,1%	24,2%	100,0%
Takarék- szövetkezetek	48	70	20	138
	34,7%	50,9%	14,4%	100%
Összesen	1 107	534	507	2 148
	51,5%	24,9%	23,6%	100%

1.5. Az Alap forrásai

Az Alap bevételi forrásai az egyszeri csatlakozási díj, a tagintézetek által teljesített rendszeres, illetve rendkívüli éves befizetés, amelyeket az Alap által felvett hitelek és egyéb bevételek (köztük a betétbiztosítás keretében az Alapra átszállt követelésekből megtérülő hányad) egészíthetnek ki.

Az Alap Díjfizetési Szabályzata a tagintézeti díjbevallást a közgyűlések által jóváhagyott mérlegadatokra alapozza, kiegészítve azokat a díjkulcs-differenciáláshoz szükséges adatokkal. A tagintézetek - az Alap által ellenőrzött - bevallásuk alapján, negyedévente fizetik a biztosítási díjat. A tárgyév első két negyedévében - amikor még nem áll rendelkezésre a közgyűlés által jóváhagyott mérleg - a fizetendő negyedéves részlet összege megegyezik az előző éves kötelezettség egy negyed részével. A díjelőlegek korrekciója a tárgyév III. negyedévében történik.

Az éves rendszeres díjfizetési kötelezettség felső határa a tagintézetnél a tárgyévet megelőző december 31-én meglévő, az Alap által biztosított betétállomány 2 ezreléke. Az Alap

Igazgatótanácsa 1993-ban ennél alacsonyabban, 1,8 ezrelékben határozta meg az alkalmazott díjkulcs kiinduló mértékét és ezen 1995-re vonatkozóan sem változtatott.

1994-től kezdődően az Alap az átlagos betétnagyság szerint differenciált díjkulcsot állapít meg. Ennek az az oka, hogy az 1 millió forintos kártérítési kifizetési összeghatár következtében nagyobb fokú OBA védelemmel élveznék azon pénzügyintézetek betéteseinek, ahol a betétek átlagos nagysága kisebb. (Az átlagos betétnagyságot úgy kapjuk meg, hogy az OBA által biztosított betétállományt elosztjuk ezen betétek darabszámával).

1995-ben 1,6 ezrelék a díjkulcs azon pénzügyintézetek esetében, amelyeknél a betétek átlagos összege a díjfizetés alapjául szolgáló előző év végén 1 millió forint fölött volt. Az ennél kisebb átlagos betétnagysággal rendelkező pénzügyintézetek esetén a díjkulcs 1,9 ezrelék. (lásd a 4. sz. táblázatot)

4. táblázat
Betétállomány díjkulcs szerinti megoszlása 1994. végén

	Díjkulcs %	Bank	Tksz	Pénzügyintézetek
Pénzügyintézet	1,6	22	0	22
darabszáma	1,9	20	255	275
Összesen		42	255	297
Betétállomány	1,6	19,5%	0,0%	
összegének megoszlása	1,9	80,5%	100,0%	
Összesen		100,0%	100,0%	
Betétállomány	1,6	0,4%	0,0%	
darabszámának megoszlása	1,9	99,6%	100,0%	
Összesen		100,0%	100,0%	
Átlagos betétnagyság Ft/db		94 834	53 830	91 816

A lakossági jellegű bankok és a takarékszövetkezetek általában a magasabb díjkulcs alapján fizetnek díjat. Az alacsonyabb díjkulcs szerint összesen 22, jórészt vegyes vagy külföldi tulajdonban lévő bank fizeti a biztosítás díját. A betétállomány mintegy 20 százaléka tartozott az alacsonyabb díjkulcshoz 1994. végén.

Az Alap növelheti a tagintézet által a tárgyévben fizetendő díjat, amennyiben az adott tagintézet a Díjfizetési Szabályzat szempontjai szerint kockázatos tevékenységet folytat.

Az Alap Igazgatótanácsa 4/1995. (IV. 28.) számú határozatával megszigorította az emelt díjfizetés feltételeit. A fenti határozat szerint az 1995-ben teljesítendő díjfizetés során a konszolidációs megállapodás megléte nem menti fel a tagintézetet az emelt díjfizetési kötelezettség alól, ha egyébként a tagintézet tőke-megfelelési mutatója a jogszabályban előírt szint alatt van. Az Igazgatótanács az emelt díjfizetés eszközével 1995-re vonatkozóan nem élt.

Az Alap 2.036 M Ft-ot kitevő 1995. évi biztosítási díjbevételeinek 95,5 százalékát a bankok, míg 4,5 százalékát a takarékszövetkezetek fizették be. (További információk a díjfizetésről az 5.1. fejezetben találhatóak.)

1.6. Az Alap tevékenységi köre

Az OBA alapvető feladata, hogy a tagintézeteknél elhelyezett betétek befagyása esetén az OBA törvény 37. § (2) bekezdése értelmében harminc napon belül megkezdje a betétesek részére az Alap által biztosított összegek kifizetését. (Befagyott betétnek minősül az olyan betét, amelyre a pénzügyintézet nem képes három munkanapon belül kifizetést teljesíteni.)

Az Alap által nyújtott biztosítás - a betétek számától és pénznemétől függetlenül - kiterjed minden olyan betétre, amelyet 1993. június 30-ig állami garancia nélkül, valamint 1993. június 30-át követően meghatározott személy nevére szólóan helyeztek el az Alap valamely tagintézeténél. Kivételt jelentenek ez alól a törvény 6. § (3) bekezdése alapján többek között a közintézmények, a pénzügyintézetek, biztosító intézetek, befektetési alapok, stb. által elhelyezett betétek.

Az Alapnak a betétkifizetéshez hasonló fontosságú feladata a biztosítási összeg kifizetésének megelőzése, ennek érdekében az OBA törvény 36. § (5)-(6) bekezdése szerinti kötelezettségvállalás, ha az kisebb pénzügyi terhet jelent számára, mint a betétkifizetés.

1.7. Az Alap irányító és ellenőrző testülete

Az 1993. évi XXIV. törvény 12. § (1) bekezdése szerint az Alap legfőbb szerve az Igazgatótanács, amelynek tagjai a Magyar Nemzeti Bank elnöke, a Pénzügyminisztérium közigazgatási államtitkára, az Állami Bankfelügyelet elnöke, s a pénzügyintézetek érdekképviselői szervezetei által kijelölt két személy, továbbá az Alap ügyvezető igazgatója. Az Igazgatótanács évenként elnököt és alelnököt választ. 1995-ben az elnöki funkciót az Állami Bankfelügyelet elnöke, Dr. Rusznák Tamás látta el, az alelnök pedig az Országos Takarékszövetkezeti Szövetség főtitkára, Dr. Gergely Sándor volt.

1996-ban az Országos Takarékszövetkezeti Szövetség főtitkára lett az Alap Igazgatótanácsának soros elnöke, a Pénzügyminisztérium közigazgatási államtitkára pedig a soros alelnöke.

A törvény 10. §-a értelmében az Alap pénzügyi-számviteli ellenőrzését az Állami Számvevőszék végzi. Ilyen vizsgálatra a mérleg fordulónapjáig nem került sor, azonban 1996. elején - a mérlegkészítéssel egy időben - az Állami Számvevőszék átfogó ellenőrzést kezdett az Alapnál. Az Állami Számvevőszék jelentése - végleges formában - az OBA 1995. évi beszámolóját elfogadó igazgatótanácsi ülésig nem készült el, előzetes információkat a vizsgálatról a 7.1.5. fejezet tartalmaz.

Az Igazgatótanács 1994. februárjában a számvitelről szóló 1991. évi XVIII. tv. 73. §-a és a 34/1994. (III.18.) Korm. rendelet 11. §-a szerinti mérleg-auditálással három üzleti évre a Deloitte & Touche céget bízta meg.

Az Alapnál 1994. novemberétől – részmunkaidőben – egy ellenőrzési tapasztalatokkal és könyvvizsgálói képesítéssel rendelkező függetlenített belső ellenőr működik.

2. Az Alap számviteli politikájának fő vonásai

Az Országos Betétbiztosítási Alap speciális könyvvizetési és éves beszámoló készítési kötelezettségének szabályozása - a Számviteli Törvény keretei között - a Kormánynak a betétbiztosítási alapok és az intézményvédelmi alapok beszámoló készítési és könyvvizetési kötelezettségének sajátosságairól szóló, 34/1994. (III.18.) rendelete írja elő.

Az Alap számviteli politikájának alapvető célja a valós eredmény megbízható kimutatása, illetve ennek számviteli alátámasztása.

Az 1995. évi mérleg záróidőpontja 1996. március 31.

Az Alap által alkalmazott **értékelési eljárások**:

- a *befektetett eszközöket és forgóeszközöket,*
- a *követeléseket,*
- a *pénzeszközöket,*
- a *saját tőkét, a céltartalékokat és a kötelezettségeket*

a Számviteli Törvény rendelkezései szerint értékelik.

A terv szerinti értékcsökkenés elszámolása a negyedév során aktivált tárgyi eszközök és immateriális javak állománya után időarányosan, negyedévente történik.

3. A mérleg és az eredmény-kimutatás tételeihez kapcsolódó részletezések, magyarázatok

3.1. Az eszközállomány összetétele

Az eszközök megoszlását a következőkben szemléltetjük:

Megnevezés	1995.XII.31. (E Ft-ban)	Megoszlás (%-ban)
Immateriális javak	7.172	0,14
Tárgyi eszközök	20.194	0,40
Befektetett pénzügyi eszközök	14.189	0,28
<i>Befektetett eszközök összesen:</i>	<i>41.555</i>	<i>0,82</i>
Készletek	13	0,00
Követelések	925.994	18,24
Értékpapírok	3.760.688	74,06
Pénzeszközök	193.024	3,80
<i>Forgóeszközök együtt:</i>	<i>4.879.719</i>	<i>96,10</i>
<i>Aktív időbeli elhatárolások:</i>	<i>156.628</i>	<i>3,08</i>
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	5.077.902	100,00

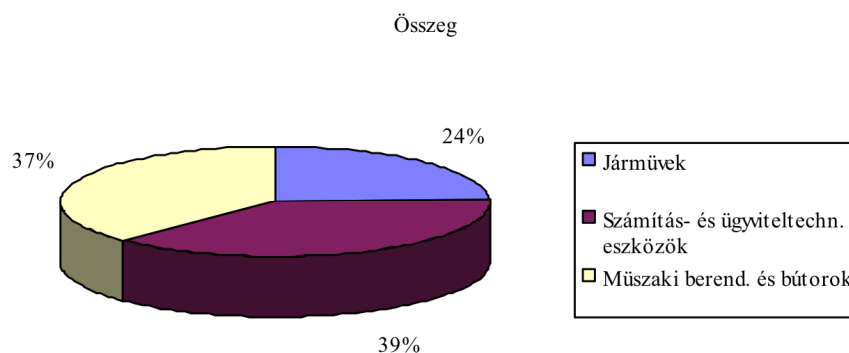
3.2. Befektetett eszközök

3.2.1 Immateriális javak

Az Alap az év végén 41.555 E Ft értékű befektetett eszközállománnyal rendelkezett. Az immateriális javak 1995. december 31-éi záróállománya 7.172 E Ft, mely teljes egészében szoftver termékekből állt.

3.2.2 Tárgyi eszközök

A tárgyi eszközök megoszlása a főbb eszközcsoportok szerint a következő volt:

3.2.3 Tárgyi eszközök érték helyesbítése

A tárgyi eszközök jelentős hányadát a számítástechnikai berendezések és a járművek alkotják. Ezek az eszközfajták megkívánják a folyamatos újítást, karbantartást, és a technikai fejlődés előrehaladtával korszerűbb eszközre való kicserélését.

Ennek elősegítése érdekében szükségesnek tartjuk, hogy a megfelelő eszközcsoportokon belül egyedi értékeléssel, minden évvzárlatnál piaci értékre helyesbítsünk, összhangban az 1995. évi XX. tv. 5.§-ban leírt módosítással.

3.2.4 Befektetett pénzügyi eszközök

Itt szerepeltetjük az Alap tulajdonában lévő, 500 M Ft névértékű Agrobank részvényeket, amelyeket az Agrobank Rt. és Mezőbank Rt. Egyesülési Szerződése alapján - a Számviteli Törvény részesedések értékvesztésére vonatkozó szabályozása szerint - a mérleg fordulónapjával 1%-ra, azaz 5 M Ft-ra kellett leértékelnünk.

Itt tüntetjük fel az OBA-alkalmazottak lakáskölcsöneiből fennálló hosszú lejáratú tartozásokat.

3.3. Forgóeszközök

3.3.1 Készletek

A mérleg *árúk* során szerepeltetjük a dolgozóknak adott étkezési jegyeknek a mérleg fordulónapján meglévő állományát (13 E Ft).

3.3.2 Követelések

Tagintézettel szembeni követelésként (262.828 E Ft) mutatjuk ki a Heves és Vidéke Takarékszövetkezetnél befagyott betétek után a betéteseknek kifizetett OBA kártérítés összegéből az Alapra átszállt és határidőig a felszámolónak bejelentett követeléseket, a bruttó kamatozású betétek adóköteles kamata után a pénzügyintézet helyett az adóhatóságnak megfizetett forrásadót, továbbá a tagdíj és csatlakozási díj követeléseket is.

A mérleg fordulónapjáig 259.862 E Ft takarékszövetkezeti betét került kifizetésre és ezzel együtt bejelentésre a felszámolás keretében. A mérlegkészítés időpontjáig - elenyésző számban és összegben - maradtak még be nem jelentett, illetőleg adathiány miatt még ki nem elégített igények (1 millió forint körüli összegben).

Ezzel lényegében befejezettek tekinthető a Heves és Vidéke Takarékszövetkezet károsult betéteseinek kártalanítása. A kártérítésben részesült ügyfelek hozzávetőleg háromnegyede Heves és környékének lakosa, egynegyede fővárosi volt. Az egy ügyfélnek kifizetett összeg nagysága átlagosan mintegy 100 E Ft volt.

Pénzügyintézetekkel szembeni egyéb követelés 650.058 E Ft, amely lényegében megegyezik az Iparbankház Rt. részére nyújtott készletli hitelből 1995. december 31-ig lehívott összeggel. A felszámolás alatt lévő Heves és Vidéke Takarékszövetkezet betéteseinek kifizetésével megbízott pénzügyintézetek számlaegyenlege december 31-én 58 E Ft volt. A mérleg fordulónapját követően a kifizetések teljesítése céljából nyitott számláinkat (K&H Rt., MNB) megszüntettük.

Egyéb követelés 13.108 E Ft, amely a vevő követelések állományát és az 1991 évi XC. tv. 29/B §-a szerint jegybanki alapkamattal nyújtott kölcsönök összegét tartalmazza.

3.3.3 Értékpapírok

Az OBA törvény 20. § (4) bekezdése arról rendelkezik, hogy az Alap a csatlakozási- és biztosítási díjából származó bevételét a működési és esetleges betét-kifizetési kiadásával csökkentve - vagyis a likvid pénzeszközöket - köteles állampapírokban tartani. Ennek megfelelően a mérleg fordulónapján 3.760.688 E Ft értékben rendelkezünk *állampapírokkal*, melynek megoszlása a következő volt:

Megnevezés	Beszerzési érték (E Ft)	Ügylet lejárat	Beszerzési árban elismert kamat
3 hó DK jegy	5.532	1996.01.17.	
6 hó DK jegy	18.776	1996.01.04.	
6 hó DK jegy	15.737	1996.01.04.	
6 hó DK jegy	566.130	1996.02.29.	
6 hó DK jegy	9.998	1996.03.28.	
6 hó DK jegy	19.615	1996.05.23.	
12 hó DK jegy	8.314	1996.11.22.	
12 hó DK jegy	36.819	1996.11.08.	
1996/A MÁK	772.049	1996.12.21.	104.052
1996/C MÁK	43.910	1996.02.10.	2.460
1996/F MÁK	6.456	1996.05.17.	418
1996/H MÁK	32.641	1996.04.15.	2.798
1996/K MÁK	59.464	1996.05.23.	4.856
1996/N MÁK	565.387	1996.05.06.	77.896
1996/P MÁK	784.458	1996.12.21.	70.152
1997/E MÁK	17.338	1997.03.18.	334
1997/L MÁK	29.535	1997.02.01.	2.025
1997/X MÁK	13.740	1997.03.20.	0
1997/Y2 MÁK	174.691	1997.04.18.	3.920
1997/Z2 MÁK	165.971	1997.07.05.	0
2001/A MÁK	414.127	2001.12.31.	51.209
ÖSSZESEN	3.760.688		320.120

Az Iparbankháznak nyújtott 1.200 M Ft likviditási hitelkeret forrásaként MNB refinanszírozás szolgált, emiatt az MNB kedvezményezettségével zároltattunk 641.000 E Ft névértékű 1996. február 29-én lejáró 6 hónapos diszkont kincstárjegyet, valamint 559.910 E Ft névértékű 1996/P Magyar Államkötvényt. (További információk a 4.2.1.1 és 7.1.4. pontban találhatók.)

3.3.4 Pénzeszközök

A mérleg fordulónapján a pénzeszközök az alábbiak szerint alakultak:

Megnevezés	Egyenleg (E Ft)
MNB elszámolási számla	40
Bankszámlák (3 db)	94
OBA házipénztár	19
CA ért.papír átvez. szla.	192.871
<i>ÖSSZESEN</i>	<i>193.024</i>

3.4. Aktív időbeli elhatárolások

Aktív időbeli elhatárolásként szerepeltetjük a mérlegben a következőket:

Megnevezés	Összeg (E Ft-ban)
1996. évet terhelő, tárgyévben keletkezett ráfordítás	997
1995-ben vásárolt és a mérleg fordulónapján tulajdonunkban lévő értékpapírok időarányos kamat- és árfolyamnyeresége	155.560
a folyósított kölcsönök 1995 évet érintő kamatai	71
<i>Összesen:</i>	<i>156.628</i>

4. Források megoszlása

A források megoszlását az alábbi táblázattal szemléltetjük:

Megnevezés	1995.XII.31-i állomány (E Ft)	Megoszlás (%-ban)
Saját tőke	3.499.486	68,92
Kötelezettségek	660.328	13,00
Céltartalék	902.384	17,77
Passzív időbeli elhatárolások	15.704	0,31
FORRÁSOK ÖSSZESEN	5.077.902	100,00

4.1 Saját tőke megoszlása:

Alaptőke	669.012
Tartalék	1.033.360
Értékelési tartalék	4.709
Mérleg szerinti eredmény	1.792.405
	<u>3.499.486</u>

4.2 Kötelezettségek alakulása

4.2.1. Rövid lejáratú kötelezettségek

4.2.1.1. Rövid lejáratú hitelek

Az Állami Bankfelügyelet 310/1995 számú határozatában kényszerhitel felvételét írta elő az Iparbankház Rt. számára.

A hitelkeretet az OBA nyújtotta 1,2 Mrd Ft értékben (ebből az Iparbankház december 31-ig 6.500 E Ft hitelt vett igénybe). A hitelnyújtásra az Alap részéről csak a rendkívül kedvező 30 %-ot meghaladó hozamú állampapír-portfólió kényszer likvidálásával kerülhetett volna sor, amit el kívántunk kerülni. Ennek érdekében kötött az OBA az MNB-vel likviditási hitelszerződést 1995 szeptember 8.-án, amelynek lejáratára 1996 január 31., kamatkondíciója pedig a mindenkorin jegybanki alapkamat (27 %) volt.

4.2.1.2. Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek

Az **egyéb rövid lejáratú kötelezettségek** (10.324 E Ft) között szerepeltetjük az állam felé teljesítendő befizetési kötelezettségek áthúzódó adó tételeit (SZJA, munkaadói járulék, TB járulék, összesen 4.144 E Ft), valamint a *belföldi szállítókkal szembeni kötelezettséget* (6.180 E Ft).

4.3 Céltartalékképzés

1995-ben az Alapra átszállt, tagintézetekkel szembeni követelésekre, valamint az értékpapírok beszerzési értékében elismert kamattartalmára összesen 902.384 E Ft összegű céltartalékot képeztünk. Ennek jogcímenkénti részletezése a következő:

• Befagyott betétek kifizetése alapján az Alapra átszállt követelés 99%-a (Heves és Vidéke Takarékszövetkezet)	257.264 E Ft
• Visszterhes anyagi kötelezettségvállalás miatt az Alapra átszállt követelés 50 %-a (Iparbankház Rt.)	325.000 E Ft
• Értékpapír állomány beszerzési értékében elismert kamat	320.120 E Ft
• Céltartalék összesen	902.384 E Ft

4.3.1 Heves és Vidéke Takarékszövetkezet „fa.” miatti céltartalékképzés

A beszámoló készítésre vonatkozó kormányrendelet 5. § (4) bekezdése értelmében a Heves és Vidéke Takarékszövetkezet „fa.”-nál befagyott betétek kifizetése nyomán az Alapra átszállt követelésként mutatkozik 259.862 E Ft. Ebből

· az Alapra betétkifizetés következtében átszállt	257.287 E Ft
· a kifizetések utáni forrásadó	2.575 E Ft

amelyeknek a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett (tehát az egész) összege után - a számviteli törvény szerinti egyedi minősítésnek megfelelően - az egyéb ráfordítások terhére céltartalékot kell képezni.

A céltartalékképzés alapjául - az 1994. évi mérlegbeszámolóhoz hasonlóan - a Heves és Vidéke Takarékszövetkezet „fa.” 1994. október 31-éi felszámolási közbenső mérlege és a felszámoló szóbeli tájékoztatása szolgált. A Heves Megyei Bíróság nem hozott még végzést a közbenső mérleg elfogadásáról, viszont pénzügyi minősítéssel rendelkező könyvvizsgálóval megvizsgáltatta azt. A könyvvizsgálói szakvélemény szerint a közbenső mérleg teljességgel elfogadhatatlan, az abban kimutatott mérleg szerinti eredmény valótlan. Ennek alapján, az előző évhez hasonlóan, a követelés 99 %-ára céltartalékot képeztünk figyelemmel továbbá arra is, hogy a Pénzügyi Törvény 89/C. §-a szerint a költségvetésnek azon a követelése, amelyek a magánszemélyek állami garanciával fedezett betéteinek kifizetéséből származnak, a kielégítési rangsorban megelőzik az OBA követeléseit.

Az 1994. évben a követelés állományunk alapján, 99 %-ra megképzett 252.589 E Ft céltartalékot kiveztünk, és 1995-ös év végén a rendelkezésünkre álló említett információk alapján, valamint az óvatosság elvének figyelembe vételével egy jelképes 1 %-os megtérülési esélyt prognosztizálva a követelésünk 99 %-ára céltartalékot képeztünk 257.264 E Ft összegben.

4.3.2. Az Iparbankház Rt. miatti céltartalékképzés

Amint arra a 4.2.1.1. pontnál már utaltunk, az Iparbankház Rt. válsághelyzete következtében megkötött készenléti hitelszerződés alapján az Alap 1.200.000 E Ft-os hitelkeretet tartott rendelkezésre a bank számára, melyből 1995. december 31-ig 650.000 E Ft lehívás történt. Ezt az összeget a beszámoló készítésére vonatkozó kormányrendelet 4. § (3) bek. b) pontja alapján visszterhes anyagi kötelezettségvállalás miatt fennálló követelésként számoltuk el a pénzügyi intézetekkel szembeni egyéb követelések között, és megtérülését a rendelkezésünkre álló adatok, szakértői becslések és a banknak a mérlegkészítés időpontjáig már megtörtént és a jövőben tervezett eszközértékesítéseiről kapott írásbeli és szóbeli tájékoztatások alapján 50 %-ban becsültük meg. A követelés 50 %-ára tehát céltartalékot képeztünk 325.000 E Ft értékben.

4.3.3. Egyéb jogcímen képzett céltartalékok

A Számviteli Törvény módosítása tárgyában kiadott 1995. évi XX. törvény 2.§. (5) bekezdése szerint az eredmény terhére céltartalékot kell képezni a forgóeszközök között kimutatott kamatozó értékpapírok beszerzési árában elismert kamat összegében. Ennek megfelelően az 1995. december 31-éi értékpapír állományunk után összesen 320.120 E Ft összegben további céltartalékot képeztünk.

4.4. Passzív időbeli elhatárolások

Passzív időbeli elhatárolásként a mérleg fordulónapján 15.704 E Ft-ot mutattunk ki. Ez tartalmazza az 1995-re vonatkozó, 1996-ban esedékes vezetői prémiumok és járulékaik összegét, a könyvvizsgálat díját, valamint bankköltséget.

5. Az eredmény-kimutatás egyes tételeihez kapcsolódó kiegészítések

Az eredmény-kimutatásban kimutatott bevételek megoszlását az alábbi táblázat tartalmazza:

	Megnevezés	1995. (E Ft)	Megoszlás (%)
01.	Tagintézetekkel szemben elszámolt díjbevételek	2.035.972	60,20
02.	Betétesek megbízásából behajtott követelések utáni díjbevételek	0	0
03.	Állami garanciával biztosított betétek kifizetése utáni jutalékbevételek	0	0
I.	Betétbiztosításból eredő bevételek (01.+02.+03.)	2.035.972	60,20
II.	Egyéb bevételek	30.623	0,91
	Céltartalék felhasználás	412.732	12,20
III.	Nem betétbiztosításból eredő bevételek	471	0,01
IV.	Pénzügyi műveletek bevételei	902.065	26,68
V.	Rendkívüli bevételek	0	0
	ÖSSZESEN	3.381.863	100,00

5.1. Bevételek alakulása

A tárgyévben bevételeink több, mint 60 %-a a tagintézetek által fizetett biztosítási díjakból származott.

Az 1995. évi biztosítási díjat 1995. december 31-ig a legtöbb tagintézet befizette. Azt a nyolc tagintézetet, amelyek az éves befizetési kötelezettségeiknek nem tettek eleget, az 1995. december 31-ei egyenleget közlő levelünkben figyelmeztettünk arra, hogy tartozásukat haladéktalanul egyenlítsék ki. 1996. év elején valamennyi tagintézet pótolta a hiányzó összeg befizetését.

Az esetleges túlfizetéseket az év végi egyenlegközlő levelünk után rendeztük tagintézeteinkkel.

A biztosítási díj késedelmes befizetése miatt késedelmi kamat címén 859 E Ft-ot fizettek be az érintett tagintézetek az Alapnak, ami az előző évinek több, mint kétszerese.

Az 1995. évi biztosítási díjfizetési kötelezettség összesen 2.035.972 E Ft volt (ebből bank: 1.943.539 E Ft, takarékszövetkezet: 92.433 E Ft).

A takarékszövetkezetek részaránya a díjfizetésben 4,5 %, ami az 1995. évi 5 %-os részesedéshez képest csökkenést mutat. Ennek az az oka, hogy a bankoknál valamivel nagyobb mértékben nőtt a biztosított betétállomány az 1994. évihez képest, mint a takarékszövetkezeteknél.

Az egyéb bevételek sorban szereplő 30.623 E Ft-os összeg részletezése a következő:

Megnevezés	Érték (E Ft)	Megoszlás
Egyéb betétbiztosításból eredő bevétel – Agrobank Rt.	14.640	47,81
Egyéb betétbiztosításból eredő bevétel – Iparbankház Rt.	12.006	39,20
Tárgyaló bérleti díja	108	0,35
Egyéb adóköteles. tevékenység	1.167	3,81
Értékesített eszközök bevétele	1.820	5,94
Késedelmi kamat bevétel	859	2,81
Egyéb bevételek	23	0,08
ÖSSZESEN	30.623	100,00

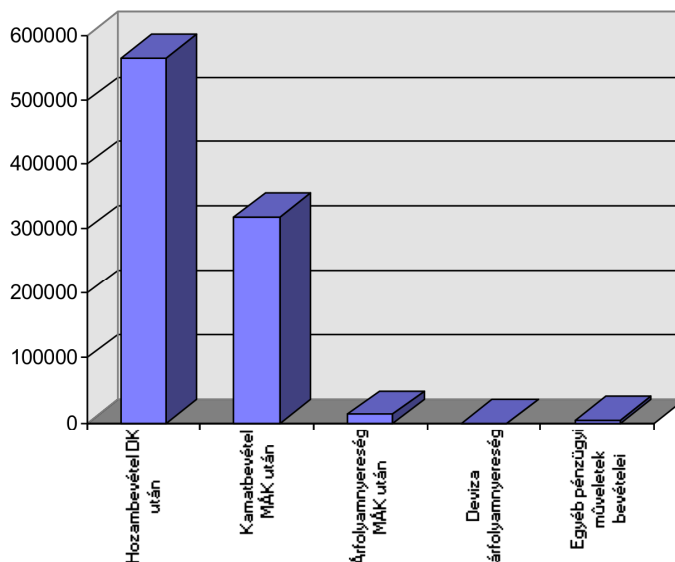
Az egyéb betétbiztosításból eredő bevétel sorok az Agrobank és az Iparbank válsághelyzete kapcsán felmerült, továbbszámlázott és a bankok által megfizetett költségekből származó bevételeket tartalmazzák.

A nem betétbiztosításból eredő bevétel sorban (471 E Ft) az OBA törvény 5. § c) pontja alapján számlázott és befolyt összeg szerepel.

Jelentős hányadot képvisel bevételeink között a pénzügyi műveletek bevétele 902.065 E Ft értékben, mely döntően a portfóliókezelőnk által állampapírokban lekötött szabad pénz-

eszközökből származó kamat- és hozambevételből, illetve árfolyamnyereségből tevődik össze.

Ezek nagyságát szemlélteti a következő oszlopdiagram:

5.2. A költségek költségnemenkénti alakulásának bemutatása

A ráfordítások között azokat a költségeket tartjuk nyilván, amelyek nem minősülnek az Alap működéséhez szükséges működési költségeknek.

Az ilyen költségek részletezését a következő táblázat szemlélteti:

	Megnevezés	Érték (E Ft)	Megoszlás (%)
05.	Befagyott betétek kifizetésével kapcsolatos ráfordítások	39.013	2,65
06.	Betétesek megbízásából behajtott követelésekkel kapcsolatos ráfordítások	0	0
07.	Állami garanciával biztosított betétek kifizetésével kapcsolatban felmerült ráfordítások	0	0
VI.	Betétbiztosításból eredő ráfordítások (05.+06.+07.)	39.013	2,65
VII	Egyéb ráfordítások	13.824	0,94
	Céltartalék képzés	902.384	61,35
VIII.	Nem betétbiztosításból eredő ráfordítások	0	0
IX.	Pénzügyi műveletek ráfordításai	515.611	35,06
X.	Rendkívüli ráfordítások	0	0
	RÁFORDÍTÁSOK ÖSSZESEN	1.470.832	100,00

A betétbiztosításból eredő ráfordítások között (39.013 E Ft) számoltuk el a Heves és Vidéke Takarékszövetkezetnél és az Agrobanknál a befagyott betétek kifizetésének járulékos

költségeit, valamint az Iparbanknál kialakult válsághelyzettel kapcsolatos járulékos költségeket.

Ezek mértéke tagintézetenként a következő volt:

Tagintézet neve	Betétbiztosításból eredő ráfordítás összege (E Ft)
Heves és Vidéke Tksz. „fa.”	7.434
Agrobank Rt.	20.546
Iparbankház Rt.	11.033
ÖSSZESEN	39.013

Az egyéb ráfordítások között (13.824 E Ft) számoltuk el az értékesített tárgyi eszközök nyilvántartás szerinti értékét a járművekben bekövetkezett és biztosítás alapján meg nem térült káresemények miatti ráfordításokat, valamint az állami költségvetéssel, önkormányzattal szemben elszámolt adókat, továbbá itt került kimutatásra a megképzett céltartalék összege (902.384 E Ft).

A pénzügyi műveletek ráfordításain belül 96 %-ot tesz ki az Agrobankban szerzett 500.000 E Ft-os részvényünk 495.000 E Ft-os értékvesztése.

Az Alap működési költségeinek költségnemenkénti megoszlását szemlélteti a következő táblázat:

	Megnevezés	Érték (E Ft)	Megoszlás (%)
08.	Anyagjellegű ráfordítások	8.810	7,43
09.	Személyi jellegű ráfordítások	63.950	53,91
10.	Értékcsökkenési leírás	13.309	11,22
11.	Egyéb költségek	32.557	27,44
XI.	Működési költségek (08.+09.+10.+11.)	118.626	100,00

Az egyéb költségeken belül 26.869 Eft-ot tettek ki a nem anyagi jellegű szolgáltatások, amelyek megoszlását összetétel szerint a következő táblázat tartalmazza:

MEGNEVEZÉS	Érték (eFt)	Megoszlás (%-ban)
Bérleti díj	7.029	26,2
Hirdetés, reklám	1.821	6,8
CA jutalék és elszámolás	13.907	51,8
Oktatás, továbbképzés	689	2,5
Egyéb nem agyagi jellegű szolgáltatás	3.423	12,7
Összesen	26.869	100,0

5.3. Ráfordítások, a befagyott betétek kifizetésének járulékos költségei

A Heves és Vidéke Takarékszövetkezetnél 1993-ban befagyott betétekre 1995-ben is folytatódottak a kifizetések.

Ezen kívül 1995. május 11-én az Agrobanknál elhelyezett betétek is befagytak, igaz csak átmenetileg, amelynek következtében - elsősorban pánik-megelőzési céllal - e betétekre részki fizetéseket teljesítettünk.

5.3.1 A Heves és Vidéke Takarékszövetkezetnél befagyott betétek kifizetésének járulékos költségei

Össességében a betétek befagyásától a mérleg fordulónapjáig 257.287 E Ft kifizetése történt meg. Ebből 1995. év folyamán 4.727 E Ft-ot fizetett ki az Alap, melyből 4.340 E Ft-ot a tőkére, 387 E Ft-ot pedig a kamatra fizettünk ki.

A Heves és Vidéke Takarékszövetkezetnél befagyott betétek kifizetésével kapcsolatban 1995. folyamán felmerült, az OBA-t terhelő költségek összesítését tartalmazza a következő táblázat:

Megnevezés	Összeg (E Ft)
Adatfeldolgozási költség	117
Telefon, fax, posta	1
Egyéb költség	276
Összesen	394

A mérleg fordulónapjáig összesen 3.303 db, ebből 1995-ben csupán 30 db betét után fizetett kártérítést az OBA. A kis tételszám miatt kifizetésére jutó fajlagos járulékos költség 1995-ben kétszer akkora volt, az 1994. évi.

5.3.2 Az Agrobank Rt.-nél befagyott betétek kifizetésének járulékos költségei

Az Agrobank Rt. esetében a bank végezte a biztosított betétek terhére fizetett előleg kifizetését az OBA által rendelkezésre bocsátott pénzeszközökből. A válsághelyzet gyors elhárultával csak részleges kártérítés történt, mivel az Agrobank Rt.-nél az állami tulajdonos az OBA részvételével tőkeemelést hajtott végre, majd 1996. januárjában az Agrobank beolvadt a Mezőbankba.

A Pénzügyminisztérium és az OBA között 1995. május 25-én létrejött megállapodás szerint a bank zártkörű tőkeemelésében az OBA is részt vállalt.

Ezt követően az OBA – részben az Agrobank Rt. fennálló hiteltartozása fejében - 500.000 E Ft értékű részvényhányadra tett szert a bankban.

A betétek befagyása következtében felmerülő járulékos költségek, amelyeket az Agrobank részben megtérített, a következők voltak:

Megnevezés	Összeg (E Ft)
Adatfeldolgozási költség	2.376
Hirdetési költség	932

Egyéb költség	22.681
Összesen	25.989

A tulajdonszerzés napjától az Agrobank - mivel tartozása megszűnt -, már nem térítette meg az OBÁ-nak a betétkifizetés még fennálló finanszírozási költségeit.

6. A vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzet alakulása

Az Alap mérlegében az eszközök összetétele az ismert főbb csoportosításban a következők szerint alakult 1995 végén:

Mérl.hiv.	Megnevezés	Érték (E Ft)	Megoszlás (%)
A.	Befektetett eszközök	41.555	0,82
B.	Forgóeszközök	4.879.719	96,10
C.	Aktív időbeli elhatárolások	156.628	3,08
	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	5.077.902	100,00

Az összes eszközök, illetve az összes források értéke az 1994. évihez képest több, mint kétszeresére nőtt, ugyanis előző évben a mérlegfőösszeg még csupán 2.151.111 E Ft volt.

6.1. Az értékpapír portfólió bemutatása

1995. évben összesen 97 alkalommal fektettünk be különböző összegeket. A mérleg fordulónapján értékpapír záróállományunk 3.760.688 E Ft volt (lásd 3.3.3. pont). Az év folyamán 565.295 E Ft hozambevételt, 13.357 E Ft árfolyamnyereséget és 902.065 E Ft kamatbevételt könyveltünk el, amiből 155.560 E Ft az időben elhatárolt bevétel. Az értékpapír eladásoknál 20.565 E Ft árfolyam és kamatvesztés jelentkezett. A tárgyévben 13.907 E Ft jutalékot és vagyonkezelési díjat könyveltünk el portfólió kezelőnk javára.

6.2. Az eredmény alakulásának összegző értékelése

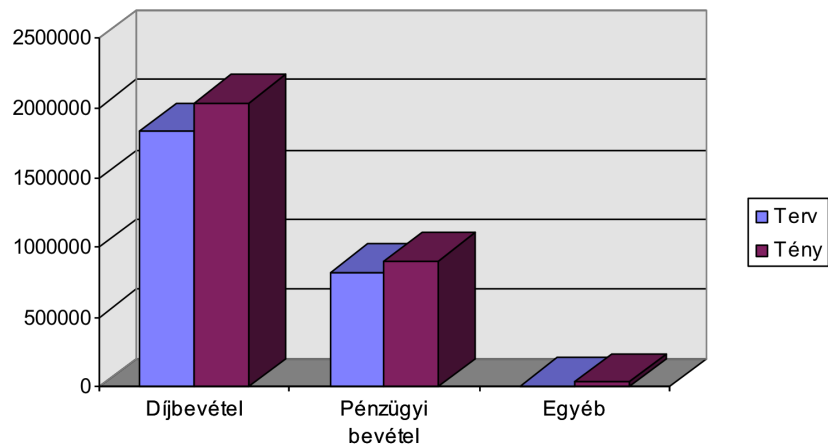
Az OBA az 1993-as első - tört - üzleti évét 37.613 E Ft veszteséggel zárta, majd 1994-ben 1.070.972 E Ft pozitív mérleg szerinti eredményt ért el, amivel 1995-ben az előírások szerint megnöveltük a tartalék összegét. Az 1995. évet 1.792.405 E Ft-os mérleg szerinti eredménnyel zártuk, mely a következő tényezőkből adódott:

- a Heves és Vidéke Takarékszövetkezetenél befagyott betétek utáni kifizetések nagyrészt az 1993., kisebb mértékben az 1994. gazdasági évet terhelték, így az e jogcímen eszközölt ráfordításaink 1995-ben jelentősen csökkentek;

- A tárgyév első felében jellemzően magas kamatokkal lehetett számolni a pénzügyi befektetéseknél, ami kedvező hatást fejtett ki értékpapír portfólióink eszközértékének alakulására. Az év második felében mutatkozó kamatcsökkenés némileg érezte hatását értékpapír-állományunk hozamalakulásánál, de összességében díjbevételeink jelentős részét sikerült kedvezően befektetni az állampapírpiacra.
- a pénzügyintézeteknél elhelyezett lakossági megtakarítások olyan mértékben növekedtek meg, illetve tolódtak el a biztosított betétek irányába, ami a díjbevétel közel megduplázódását eredményezte.
- újabb bankcsőd miatti betétkifizetés ugyan szükségessé vált az Agrobank esetében, azonban a pénzügyintézet válsághelyzetének megoldási módja, tőkeemelés, majd később beolvadása egy másik bankba (Mezőbank Rt.) azt eredményezte, hogy nem kellett a teljes befagyott betétállományt kifizetnünk.
- az Iparbankház Rt.-nél a viszonylag kedvező megtérülési kilátásra épülhetett céltartalék képzés.

Mind a díjbevételnél, mind pedig a pénzügyi műveletek bevételeinél meghaladtuk a tervezettet. Ennek fő oka, hogy a tervet még a tagintézetek 1994. évi auditált mérlegein alapuló díjbevallások benyújtása előtt készítettük, a díjbevallások 1995. júliusi beérkezése pedig egy várakozáson felüli növekményt mutatott a biztosított betétállomány alakulásában.

Bevételek alakulása

Működési költségeink a tervhez képest alacsonyabb értéket mutatnak : a tervezett 143.757 E Ft-tal szemben 118.626 E Ft volt a tényleges érték, ami főleg az Alapnál megvalósított költségtakarékos gazdálkodásnak köszönhető.

7. Kiegészítő információk

7.1. A mérleg fordulónapja után bekövetkezett lényeges események, jelentős folyamatok

7.1.1. Kötelezettségek változása

Az OBA az egyéb rövidlejáratú kötelezettségek között (10.324 E Ft) kimutatott szállítói, illetve áthúzódó költségvetési tartozásait 1996-ban pénzügyileg rendezte.

7.1.2. A Heves és Vidéke Takarékszövetkezet „f.a.”-val kapcsolatos fejlemények

A tagintézetekkel szembeni követelések között – a Heves és Vidéke Takarékszövetkezet "fa."-val kapcsolatban nyilvántartott – 259.862 E Ft hitelezői igényünkre a felszámoló által benyújtott közbenső mérleg és az óvatosság elve alapján az összeg 99 %-ára céltartalékot képeztünk. A birtokunkba jutott információk alapján a várható megtérülés a mérleg elkészítésének időpontjáig az 1 %-os mértéket sem fogja elérni. A felszámolás lezárása után (várhatóan 1996. évben) feltehetően a teljes követelésünk összegét veszteségként kell majd leírnunk.

Az Országos Betétbiztosítási Alap mint a Heves és Vidéke Takarékszövetkezet "f.a." egyik legnagyobb hitelezője a Hitelezői Választmányban történő aktív részvételével közvetlenül is igyekszik befolyásolni a felszámolás menetét.

A Heves és Vidéke Takarékszövetkezet "f.a." Hitelezői Választmányának 1995. évi működése során a legnagyobb horderejű kérdés a közbenső mérleg véleményezése és a Heves Megyei Bíróság előtt történt megtámadása volt.

A felszámolás kezdő időpontjától (1993. november 10.) számított egy év elteltével a törvény alapján a felszámoló köteles ún. közbenső mérleget készíteni és azt a Hitelezői Választmány véleményét is csatolva a bírósággal jóváhagyatni. 1994. december 21-én megkaptuk véleményezésre a felszámolás közbenső mérlegét és a felszámolás első esztendejére vonatkozó szöveges értékelést, amely a takarékszövetkezet vagyoni helyzetét 1994. október 31-i fordulónappal mutatta be. A mérleg szerint a felszámolás kezdetekor átvett 1.305.278 E Ft-os eszközállománnyal szemben a felszámolási eljárás során bejelentett hitelezői követelések eredményeként 1.793.200 E Ft követelés állt szemben.

A közbenső mérleg részki fizetési javaslatot is tartalmazott, mely szerint a felszámoló az általa már addig elszámolt 117 millió forint összegű költségen túlmenően további 27.448.000,-Ft felszámolási költséget kívánt érvényesíteni. Ezenkívül mindössze 63.000,-Ft kifizetésére tett javaslatot, amely a társadalombiztosítás javára került volna teljesítésre. Egyéb hitelezői igény részki fizetésére a mérleg nem tartalmazott javaslatot.

A mérleggel kapcsolatban komoly fenntartásaink voltak: így pl. a felszámoló rosszul sorolt be hitelezői követeléseket, a felszámolási költségeken kívül felszámolói díjat számított fel olyan esetekben is, amikor a Választmány véleménye szerint arra még nem volt jogalapja. A Választmány vitatta a felszámoló által megjelölt működési (pl. energia-, irattározási és bérjellegű) költségek nagyságának indokoltságát is.

A Hitelezői Választmány 1995. február 1-jén benyújtott beadványában javasolta a Heves Megyei Bíróságnak, hogy rendelje el a közbenső mérleg pénzügyi minőségű könyvvizsgáló által történő felülvizsgálatát. A Heves Megyei Bíróság az indítványnak 1995. április 12-én kelt végzésében helyt adott és szakértőnek a Mobilconsult Kft-t jelölte ki.

A szakértő jelentése 1995. október 16-án készült el. A vizsgálat teljes mértékben elfogadhatatlannak és a Számviteli Törvénnyel számos ponton ellentétesnek találta a felszámoló által készített és a Hitelezői Választmány által többször, a bírósághoz benyújtott kifogásokkal is megtámadott közbenső mérlegét. A vizsgálat megállapítása szerint számos jogszerűtlen kifizetésre is sor került.

A Választmány kérte a Bíróságot, hogy jelöljön ki új felszámolót, egyidejűleg kötelezze a felszámoló Concordat Kft-t, hogy a véleménye szerint jogszerűtlenül, vagy indokolatlanul felvett összegeket a kifizetéstől a megfizetés napjáig számított évi 20 %-os kamattal növelten fizesse vissza, illetve térítse meg.

A Heves Megyei Bíróság 1996. március 31-ig nem hozott végzést a közbenső mérlegről, holott a felszámolás kezdő időpontjától számított két év elteltével a felszámolónak a Csódtörvény. szerint már zárómérleget kellene készítenie.

Az OBA mint hitelező is nyújtott be kifogásokat a felszámoló intézkedései ellen a Heves Megyei Bírósághoz. Ezek többségének a Bíróság az 1995. február 3-án kelt végzésében helyt adott, elutasította ugyanakkor a Bíróság az OBA-nak a betét-kifizetési eljárásához kapcsolódó költségek megtérítésére vonatkozó igényét.

Az OBA ez utóbbi, elutasító határozat ellen fellebbezést nyújtott be a Legfelsőbb Bírósághoz, amely még nem hozott döntést.

1995. szeptember 21-én a Heves és Vidéke Takarékszövetkezet "f.a." felszámolója meghívásos árverést szervezett a takarékszövetkezet ingatlanainak és egyéb eszközeinek, valamint hitelállományának értékesítésére, a kikiáltási ár 60 millió forint + ÁFA volt. Az árverést 80 millió forint + ÁFA vételárat ajánlva a Polgári Bank Rt. nyerte meg. A takarékszövetkezet helyén Első Polgári Takarékpénztár Rt. néven új pénzügyintézetet nyitott, amely az Állami Bankfelügyelet 1996. január 31. napján kelt engedélye alapján működését március közepén kezdte meg.

7.1.3. Az Agrobank Rt.-vel kapcsolatos fejlemények

Az Igazgatótanács 17/1995. (V.25.) sz. határozata alapján - a Bankfelügyeleti Bizottság 1995. május 25-én, az Agrobank Rt. helyzetének megszilárdítása érdekében hozott határozatában foglaltakhoz kapcsolódóan - az OBA 500 millió forint névértékű részvényjegyzéssel szerepet vállalt az Agrobank tőkehelyzetének rendezésében annak érdekében, hogy a befagyott betétek felszabadíthatók legyenek, illetőleg a betétfelfagyás veszélye elháruljon.

Az Agrobanknak a Mezőbankba való beolvadásakor – állami tulajdonosi szavazattöbbséggel végrehajtott tőke rendezés következtében - az OBA tulajdonrésze 1%-ra értékelődött le, amit az 1996. eleji közgyűlésen az OBA képviselője nem szavazott meg. Az OBA-t a rá vonatkozó törvény kötelezi arra, hogy az alap betétbiztosítási, válság-megelőzési célú felhasználását visszatérítse. Ezen törekvései a mérlegkészítés időpontjáig, azaz 1996. március 31-ig, nem jártak sikerrel.

7.1.4 Az Iparbankház Rt.-vel kapcsolatos fejlemények

Az Iparbankház Rt. ügyében a BAF 1995. július 27-én kelt 310/1995. sz. határozata egy eddig példa nélküli intézkedést hozott, amely - sikeres véghezvitel esetén - tartalmilag a Csődtörvény szerinti felszámolási eljárás elhalasztásával (és az ezzel együttjáró jelentős költségek kiiktatásával) azt jelentené, hogy a bank egy előzetesen jóváhagyott intézkedési terv alapján önmagát „számolná fel”.

Az ezt követően meginduló már csak formálisnak tekinthető felszámolási eljárás keretében a felszámoló - reményeink szerint - egy kiürített pénzügyi intézményt venne át és „számolná fel” a Csődtörvényben foglaltaknak megfelelően.

Az általunk „piacról történő csendes kivezetésnek” nevezett folyamatnak az eredeti elképzelések szerint 1996. február 28-ig kellett volna lezajlania, azonban a végső határidő a Bankfelügyelet 42/1996. sz. határozata értelmében 1996. június 30-ra módosult.

Az említett intézkedési terv támogatására, azaz a kiáramló biztosított és nem biztosított betétek következtében előálló likviditási hiány fedezésére az OBA 1995. augusztus 25-i keltezéssel 1,2 Mrd Ft összegről szóló készenléti hitelszerződést kötött az Iparbankház Rt.-vel.

Az OBA ezen kötelezettségvállalása az OBA tv. 36. § (6) bekezdése által előírtnál szigorúbb kritérium szerint történt, mivel nemcsak az azonnali felszámolásnál olcsóbb, hanem a szóbajöhető megoldások közül hosszabb távon (a felszámolásból való megtérülést is figyelembe véve) a legolcsóbb megoldást választotta. (Konkrétan: az azonnali felszámolás elkerüléséből eredő megtakarítás meghaladta a nem biztosított betétek kifizetése és a banküzem korlátozott fenntartása miatt jelentkező többletterhet)

Az Alap által nyújtott készenléti hitel célja a betétek zavartalan kifizetésének lehetővé tétele a hitelfutamidő alatt;

- egyrészt oly módon, hogy az OBA kiegészíti a betétkifizetés fedezetét függetlenül attól, hogy a kiáramló betét OBA kötelezettséget jelentett volna-e azonnali betétfagyás esetén, vagy sem.
- másrészt hozzájárul az intézkedési terv szerint csökkenő banküzemi kiadások finanszírozásához elsősorban a betétkifizetés zavartalansága céljából.

Az Iparbankház rendelkezésére tartott hitelkeretből 1995. december 31-ig 650 millió Ft folyósítás történt. Az 1996-ra áthúzódó folyósításokkal együtt a hitelkeretből lehívott teljes összeg 990 millió Ft-ot tett ki.

1996. március 31-ig a bank a kamat és rendelkezésretartási jutalékkal kapcsolatos fizetési kötelezettségeinek rendben eleget tett, továbbá 90 millió Ft tőketörlesztést is teljesített.

A hitelszerződés értelmében a betétállomány 400 millió Ft alá csökkenésével 1996. január 18-át követően a banküzem finanszírozási terheit az MNB vette át. E célból az MNB a banknak refinanszírozási hitelkeretet nyitott.

Az Iparbankház két fő hitelezőjének számító Magyar Nemzeti Bank és Országos Betétbiztosítási Alap között 1995. december 12-én egy megállapodás jött létre a tehermegosztásról. Eszerint a felek az Iparbankház Rt.-nél elhelyezett, nem biztosított betétek kifizetésével összefüggésben felmerült terheket egymás között 50-50 %-ban osztják meg.

A megállapodás az OBA számára kedvezően tér ki az eszközértékesítésből befolyó bevételeken való osztozkodásra is.

A pénzüzetekkel szembeni egyéb követelések soron az Iparbankházzal szemben kimutatott 650.000 E Ft követelést tartjuk nyilván.

A rövid lejáratú hitelek között (650.000 E Ft) kimutatott MNB-től felvett likviditási hitelünket a mérleg lezárásának napjáig visszafizettük. Ezzel egy időben a hitel fedezeteként zároltatott értékpapírokat a zárolás alól felszabadítottuk

Összegzésül elmondható, hogy a mérlegbeszámoló elkészítésig az Iparbankház részéről igénybevett készletli hitelből banki törlesztés és az MNB jóváírás útján együttesen 38% térült meg.

7.1.5 Az Állami Számvevőszék folyamatban lévő vizsgálata

Az Állami Számvevőszék ellenőrzési programja alapján 1996. február 19-én megkezdődött az OBA számvevőszéki ellenőrzése.

Az Alap létrehozását elrendelő 1993. évi XXIV. törvény 10. §-a szerint az Állami Számvevőszékre háruló pénzügyi-számviteli ellenőrzés céljának meghatározásánál szempont volt az, hogy az Alap éves mérlegét, vagyoni helyzetét és az ezekről szóló beszámolót független könyvvizsgáló cég minden évben auditálja. Az Alap közpénzeket nem kezel, továbbá a fontosabb döntéseket szuverén testület, az igazgatótanács hozza. E tényezőket szem előtt tartva az ellenőrzés arra irányult, hogy az Alap a vonatkozó törvényi szabályozásnak megfelelően működött-e, forrásainak képzése és felhasználása kellő összhangban állt-e az Alap törvényben meghatározott rendeltetésével, a kialakított számviteli rend megfelelően biztosította-e a vagyoni helyzetben bekövetkezett változások és egyéb gazdasági események folyamatos figyelemmel kísérését, az éves beszámoló valóságát.

Az Alapnál végzett helyszíni számvevőszéki ellenőrzés az 1993 - 1995. évekre terjedt ki. Határozatok, dokumentumok megismerése céljából az ellenőrzést végző számvevő tanácsos kapcsolatba lépett az Állami Bankfelügyelettel is.

Az Állami Számvevőszék jelentésének tervezete elkészült és azt az OBA vezetése megismerés és észrevételezés céljából átvette.

7.1.6 Az Alapra vonatkozó főbb jogszabályok várható fontosabb változásai

Az Alap működését alapvetően az alábbi jogszabályok határozzák meg, illetve befolyásolják.

- 1993. évi XXIV. tv. az Országos Betétbiztosítási Alap létrehozásáról és működésének, részletes szabályairól
- 34/1994. (III.18.) Korm. rendelet a betétbiztosítási alapok és az intézményvédelmi alapok beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól
- 1991. évi LXIX. tv a pénzüzetekről és a pénzüzeti tevékenységről

- 1991. évi IL. tv. a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról

A fent említett jogszabályokra vonatkozóan rendelkezésünkre álló módosító javaslatok alapján az ezekben várható fontosabb változásokat az alábbiakban mutatjuk be.

Az Alapra vonatkozó - jelenleg önálló - törvény rendelkezései módosításokkal valószínűleg a készülő hitelintézeti törvénybe épülnek be. A jelenlegi szabályokhoz képest a mérlegkészítés időpontjában ismert fontosabb változások a következők:

Pénzintézeti válsághelyzetben az OBA azt a megoldási módot lenne köteles választani, amely a betétesek, a hitelintézetek és a központi költségvetés számára a legkisebb hosszú távú veszteséggel jár. A tagintézeteket terhelő rendkívüli befizetési kötelezettség felső határa rögzített lenne. Az Alap forrásai bővülnének, mivel a Felügyelet az általa a hitelintézetektől beszedett bírságok 80 %-át befizetné az Alapba. Az OBA eszköztára bővülne a betétbiztosításra vonatkozó rendelkezéseket be nem tartó tagintézetekkel, illetve személyekkel szemben: az OBA eszerint kezdeményezhetné felügyeleti szankciók alkalmazását. Pénzintézetek (a készülő törvény szóhasználata szerint: hitelintézetek) felszámolását a jövőben egy erre a célra alapított közhasznú társaság végezné.

A Csődtörvényben a következő - a Heves és Vidéke Takarékszövetkezet felszámolása során szerzett tapasztalataink szerint is megerősített - változtatások várhatók:

A hitelezők, illetve a hitelezői választmány ellenőrzési joga erősödik a felszámolási folyamat felett. Kötelezővé válna az, hogy az adós cég vagyontát csakis pályázat vagy versenytárgyalás keretében lehet értékesíteni.

7.2 Az MHB-Silver Bank Rt. felszámolása

1995. augusztus 31-én az MHB-Silver Bank Rt. visszaadta a pénzügyi tevékenység folytatására szóló engedélyét. Ennek alapján az Állami Bankfelügyelet a Pit. 89. § (3) bekezdés b) pontjában foglaltak szerint 1995. szeptember 1-jével a pénzügyi tevékenység felszámolását kezdeményezte.

Az OBA a Pátia Consult Kft., mint felszámoló kijelöléséhez a Pit. 89/B § (4) bekezdése alapján a jóváhagyását megadta.

Az Alap munkatársai 1995. szeptember 1-jén gondoskodtak a betétállomány adatainak lementéséről, valamint két országos napilapban közlemény megjelenésével tájékoztattuk a betéteseket arról, hogy az MHB-Silver Bank Rt. és az MHB Rt. között 1995. július 5-i keltezéssel tartozásátvállalási megállapodás jött létre, amely szerint az MHB-Silver Bank Rt-nél elhelyezett betétek az MHB Rt-re szállnak át. Ezeket a betéteket az MHB Rt. változatlan feltételekkel vezeti tovább, illetve fizeti ki.

7.3 Peres ügyek

Az Alappal szemben indított (folyamatban vagy függőben lévő) peres eljárásról nincsen tudomásunk, a jövőben esetlegesen induló ilyen per(ek)re utaló körülmények nem ismeretesek számunkra.

Az Alap fizetési kötelezettséget keletkeztető garanciavállalási nyilatkozatot nem adott ki.

Az Alappal szemben - a beszámolóban is szereplő szokásos szállítói, stb. kötelezettségeket kivéve - követelésről nem tudunk.

Az Alap a Heves és Vidéke Takarékszövetkezet felszámolási eljárásában - mint a takarékszövetkezet egyik legnagyobb hitelezője - a Csődtörvény rendelkezései alapján számos kifogást nyújtott be a Heves Megyei Bírósághoz. Ezek mikénti eldöntése az Alap követeléseinek kielégítési mértékét befolyásolhatja. Tekintettel az eljárások eddig is igen hosszú időtartamára, az esetleges fellebbezések miatti további időmúlásra, jelenleg nem mondható meg, hogy az Alap számára kedvező döntés(ek) esetén ezekből mikor és milyen összegű (többlet)bevétel fog az Alap számára származni.

7.4 Munkaügyi adatok

Az Alapnál az alkalmazottak átlagos statisztikai állományi létszáma 1995-ben 14 fő volt. Az év folyamán 1 új munkatársat vettünk fel, 2 fő távozott, így az év végi létszám 13 fő volt.

Az alkalmazotti létszám megoszlása az alábbiak szerint alakult 1995. december 31-én:

Állománycsoport	Létszám (fő)
Felsőszintű vezetők	2
Középszintű vezetők	2
Beosztottak	
felsőfokú kép.	3
középfokú kép.	6
ÖSSZESEN	13

7.5 Tisztségviselők juttatásai

Az Igazgatótanács tagjai, illetve állandó helyettesei részére a tárgyévvel kapcsolatosan járó juttatások a következők szerint alakultak:

Az Igazgatótanács tagjai, és helyettesei közül 1995. évben 7 fő vált jogosulttá ülésdíjra. Az e címen kifizetett összeg a tárgyévben 2.460 E Ft volt. Az ülésdíjak számfejtése az Igazgatótanács ülésein való tényleges részvétel függvényében történt. Az Igazgatótanács tagjai részére egyéb jogcímen más kifizetés, költségtérítés nem volt.

7.6. Alvállalkozói kapcsolatok

Az 1995. évben, a korábbi években már bevált gyakorlatot folytatva, bizonyos pontosan meghatározott tevékenységi köröket alvállalkozóknak adtunk ki megbízási szerződés keretében.

7.6.1 Számítástechnikai szolgáltatások

Számítástechnikai szolgáltatások igénybevételére az *Integra Rt.*-vel a még 1993-ban létesített szerződéses együttműködésünket fejlesztettük tovább, illetve kötöttünk újabb megállapodásokat az alábbi területeken:

- a) Az 1995. év folyamán az előző évben megkötött rendelkezésre állási szerződést módosításokkal hosszabbítottuk meg. Ezen szerződés keretében a szolgáltatást nyújtó arra vállal kötelezettséget, hogy bankválság esetén a szerződésben meghatározott számítástechnikai gépi és szakértői kapacitásának azonnali rendelkezésre bocsátásával elvégzi a válsághelyzetbe került pénzügyi betéteinek lementését és az OBA által meghatározott szempontok szerinti feldolgozását.
- b) Az Agrobank Rt.-nél elhelyezett betétek 1995. május 12-én bekövetkezett befagyása nyomán az Integra Rt. elvégezte az adatállományok lementését, előzetes statisztikát készített, az OBA eligazításai szerint felkészült a kifizetésre, valamint a tömeges előleg kifizetésekhez első ízben adott számítógépes támogatást.
- c) Az 1995. év során tovább folytatódott a Heves és Vidéke Takarékszövetkezet "fa." betéteseinek kifizetése, amelyhez a kifizetési listákat, illetve az ezekhez szükséges számítástechnikai támogatást az Integra Rt. biztosította.
- d) Az 1995. július 31-től kezdődő - az Iparbankház Rt.-re vonatkozó számítástechnikai felügyelet során az Integra Rt. elvégezte a betétállományok lementését, ellenőrzését, részt vett a statisztikai kimutatások elkészítésében, egyebek mellett a választott válságkezelési mód folyamatos kontrolljában, közreműködött az OBA-MNB közötti tehermegosztási megállapodás információs alátámasztásában.

7.6.2 Alapkezeléssel kapcsolatos szolgáltatások

Az Alap állampapír-portfóliójának kezelését (a befolyt díjbevételek befektetése) az 1993. óta szintén többször módosított vagyongazdálkodási megbízási szerződés alapján a *Creditanstalt Értékpapír Rt.* (CA) látja el.

A beszámolási időszak során a CA két alkalommal készített üzleti jelentést vagyongazdálkodási tevékenységének eredményeiről. Az 1994. július 1. és 1995. június 30. között eltelt időszakban a vagyongazdálkodó 33,11 % , majd 1995. július 1. és 1995. december 31. között 36,09 % éves hozamot ért el. Az előbbi időszak némileg kedvezőtlenebb hozamalakulását befolyásolta az 1995. májusában lezajlott Agrobank-válság miatti kényszer-tőke kivonás a vagyongazdálkodó által kezelt portfólióból. (183.370.000,- Ft névértékű 1997/E Magyar Államkötvény került át a Pénzügyminisztériumhoz, továbbá 350.000.000,- Ft névértékű 1995. október 5-én lejáratú 6 hónapos diszkont kincstárjegy az MNB kedvezményezettisével zárolás alá került.) Ennek figyelmen kívül hagyásával a teljes éves hozam 33,13 % lett volna, amely közel 1 százalékponttal így is meghaladta az OBA által a vagyongazdálkodótól elvárt éves hozam 32,23 %-os szintjét. Az 1995. december 31-ével záruló időszak során likvidációs veszteség nem érte az Alapot, így a realizált éves hozam több, mint 4,3 százalékponttal meghaladta a vagyongazdálkodótól elvárt éves minimum hozam 31,72 %-os éves szintjét.

7.7 Nemzetközi kapcsolataink

Az 1995. évet mérföldkőnek tekintjük abból a szempontból, hogy a külföldi betétbiztosítási intézményekkel korábban kialakított kapcsolatrendszerünket aktivizálhattuk az Alap és más hazai partnerintézmények (pl. Állami Bankfelügyelet) munkájának hatékonyabbá tételére céljából. Ennek keretében, egyrészt az 1995. évben elkezdődött hitelintézeti

törvényelőkészítés, másrészt néhány az 1995. évben bekövetkezett bankválság kezelése során tudtuk nemzetközi kapcsolataink révén megszerzett tapasztalatainkat közvetlenül is hasznosítani.

A közvetlen tapasztalatszerzés szempontjából első helyen említjük az amerikai Szövetségi Betétbiztosítási Társasággal (Federal Deposit Insurance Corporation, továbbiakban: FDIC) kiépített kiváló kapcsolatainkat. Az 1994. novemberi washingtoni személyes találkozó és kezdeményezés alapján, az FDIC első alelnöke, Andrew C. Hove úr által vezetett szakértői delegáció 1995. májusában járt Magyarországon. A látogatás alkalmával - a vezetői találkozók túlmenően - számos szakértői megbeszélésre került sor a Pénzügyminisztérium, a Magyar Nemzeti Bank, az Állami Bankfelügyelet és a pénzügyintézetek középvezetőinek bevonásával. A megbeszéléseken különös hangsúlyt kaptak a bankválságok kezelésének igen kedvező amerikai tapasztalatai, beleértve a korai megelőző intézkedések (Prompt Corrective Actions) és a legkisebb költségvizsgálat (Least Cost Test) módszereinek, valamint a bankfelszámolások amerikai gyakorlatának hazai meghonosítását.

A konzultációk, illetve az írásban is átadott dokumentumok nagyban segítették a látogatással egy időben kipattant Agrobank-válság, majd nem sokkal azt követően az Iparbankház Rt. ügyének kezelését.

Első ízben került sor a legkisebb költség módszerének alkalmazására az említett bankokkal kapcsolatos döntési alternatívák előkészítése során. Az Iparbankház esetében e módszer segítségével sikerült kipróbálni az azonnali felszámolás lényegesen nagyobb társadalmi költséggel járó változatának elkerülése helyett, a piacról való ún. "csendes kivezetés", mint legkisebb költséggel járó alternatíva módszerét.

1995. nyarán az Állami Bankfelügyelet és az Alap meghívására az FDIC magas szintű jogi delegációja látogatott el hozzánk. A két vezető jogász a Világbank, a Bankfelügyelet, valamint az Alap részéről arra kapott megbízást, hogy a hitelintézeti törvény tervezetéhez kapcsolódó világbanki javaslatokat véleményezzék, illetve a törvénytervezet és az amerikai betétbiztosítási törvény összehasonlításával fogalmazzák meg ajánlásaikat a hitelintézetekről szóló törvény további kiegészítéséhez. A törvénytervezet szövegének pontosításához a javaslattevők véleménye nagyban hozzájárult.

Az említett látogatások az Alap forrásainak minimális megterhelésével jöttek létre, mivel a látogatás költségeit az US Aid leányintézménye, az FSVC magyarországi képvisellete finanszírozta.

Szintén a pénzügyintézetekről szóló törvény módosításához kapcsolódott az 1995. augusztusában a Bank of England-nél az Állami Bankfelügyelet elnökhelyettesével együtt tett látogatásunk. Ennek célja a Bank of England keretei között működő angol betétbiztosítási alap (Deposit Protection Board) tevékenységének tanulmányozása, valamint az angol jegybank bankfelügyeleti módszereinek és tapasztalatainak megismerése volt. Az út során megismert módszerek közül azok, amelyek hasznosíthatóak hazai körülmények között, beépültek a hitelintézetekről szóló törvény tervezetébe.

Nemzetközi kapcsolatainkban nagy jelentőséget tulajdonítunk a hazai tapasztalatok és betétbiztosítással kapcsolatos szabályozási ismeretek külföldi partnerintézmények részére történő átadásának is. Ennek keretében az 1995. év során különböző dokumentumok megküldésével segítettük az észt, a lengyel és a cseh társintézmények munkáját.

